

צ' אפנת פרשת פטריה

שבת שלום! זו השבת הראשונה של חדש אלול, חדש התשובה. עוד פחות מחדש אנו עומדים מול יום הדין, ובו אנו נבדקים, כל מעשינו נשקלים תחת כפות המאזניים, ומלך העולם פוסק את דינו.

בחדש זה פלנו מתכוננים, מנסים להשתפר. קול השופר שנשמע מבית הכנסת מעיר את פלנו: הגיע הזמן להתכונן.

אנו אומרים סליחות, ומבקשים מה' שישמע את קולנו, וינהיג אותנו במדת הרחמים ויסלח לנו על כל הטעיות שלנו, ויכונן אותנו לדרך הנכונה, באהבה וברחמים.

אמן.

הקפה אמור לך קרית השליון.

"אני אני הוא אנוחם" אתך הפטרה

מתוך מעיינה של תורה

מצינו מאמר חז"ל בילקוט, שלעתיד לבוא יפנה הקב"ה לאומות העולם כי ינחמו את ישראל. מיד יבואו ישראל ויטענו: אחרי גלות ארוכה כזו עקובה יסורים וסבל, לא מצאת לנו מנחמים אחרים אלא הגויים הללו? רצוננו שאתה תנחמנו ולא העמים אשר שעבדונו ועינונו. מיד ישיב להם הקב"ה לישראל: אם אינכם חפצים להינחם אלא ממני, אנחמכם איפוא אנוכי.

מאמר אופייני זה מרוזז במילים הראשונות של ארבע הפטרות הנחמה הראשונות. הפטרת ואתחנן מתחילה בפסוק: "נחמו נחמו עמי יאמר ד'", הפטרת עקב – ותאמר ציון עזבני ד' וד' שכחני". הפטרת ראה – עניה סוערה לא נוחמה", והפטרת שופטים: "אני אני הוא מנחמכם".

ובכן, כך הוא ההמשך בין פרשיות נחמה הללו: השם יתברך פונה אל האומות ואומר להן: "נחמו נחמו עמי", מיד אומרת ציון: "עזבני ד' וד' שכחני" – למה עזבתני אלקים ושכחתי לנחמני בעצמך, אלא ציוית על הגויים כי ינחמוני? על כך משיב השם יתברך ואומר: "עניה סוערה לא נוחמה" – אם את, העניה, היך נסערת ואין את נפשך להנחם, כי מצפה את להינחם רק ממני, לכן אמנם כך אעשה – "אני אני הוא מנחמכם" ... (הגאון מהר"ם שפירא מלובלין זצ"ל)

תפילות אפרטה אמוראי שבת

בתפוזרת הבאה מסתתרים 10 מושגים מהפרשה. הבה נמצא אותם!

ט	ר	מ	ק	א	ש	ב	ת	ע
א	כ	ש	ו	ט	ר	י	מ	ג
ג	ה	ו	ח	כ	ו	ת	ז	ל
ה	ל	פ	ה	ר	צ	ח	ב	ה
כ	ב	ט	ב	ע	מ	ד	ח	ע
נ	ב	י	א	ב	פ	ש	ח	ר
ע	ד	מ	ש	פ	ט	ה	מ	ו
נ	י	ג	ו	ט	י	ז	ל	פ
י	ח	ו	ח	כ	ר	מ	ך	ה
ד	צ	ע	ד	א	י	ש	ה	ס

פיוט ההלכה

הלכות תשובה לרמב"ם, פרק א'

א כל המצוות שבתורה, בין עשה בין לא תעשה--אם עבר אדם על אחת מהן, בין בזדון בין בשגגה--כשיעשה תשובה וישוב מחטאו, חייב להתוודות לפני האל-ל ברוך הוא: שנאמר "איש או אישה כי יעשו מכל חטאת האדם... והתוודו, את חטאתם אשר עשו" (במדבר ה, ו-ז), זה וידוי דברים. וידוי זה מצוות עשה.

ב כיצד מתוודה--אומר אנה ה' חטאתי עויתי פשעתי לפניך, ועשיתי כך וכך, והרי ניחמתי ובושתי במעשיי, ולעולם איני חוזר לדבר זה. זה הוא עיקרו של וידוי; וכל המרבה להתוודות ולהאריך בעניין זה, הרי זה משובח.

ג וכן בעלי חטאות ואשמות--בעת שמביאין קרבנותיהם על שגגתן או על זדונן, אין מתכפר להן בקרבנם, עד שיעשו תשובה, ויתוודו וידוי דברים: שנאמר "והתודה--אשר חטא, עליה" (ויקרא ה, ה).

ד וכן כל מחוייבי מיתות בית דין, ומחוייבי מלקות--אין מתכפר להם במיתתם או בלקייתם, עד שיעשו תשובה ויתוודו. וכן החובל בחברו או המזיק ממונו--אף על פי ששילם לו מה שהוא חייב לו--אין מתכפר לו, עד שיתוודה וישוב מלעשות כזה לעולם: שנאמר "מכל חטאות האדם" (במדבר ה, ו).

ה [ב] שעיר המשתלח--לפי שהוא כפרה לכל ישראל, כוהן גדול מתוודה עליו על לשון כל ישראל: שנאמר "והתודה עליו את כל עוונות בני ישראל" (ויקרא טז, כא).

ו שעיר המשתלח מכפר על כל עבירות שבתורה, הקלות והחמורות, בין שעבר בזדון בין שעבר בשגגה, בין שהודע לו בין שלא הודע לו--הכול מתכפר בשעיר המשתלח: והוא, שעשה תשובה; אבל אם לא עשה תשובה, אין השעיר מכפר לו אלא על הקלות.

ז ומה הן הקלות, ומה הן החמורות: החמורות הן העבירות שחייבין עליהן מיתת בית דין או כרת; ושבעות שוא ושקר--אף על פי שאין בה כרת, הרי היא מן החמורות. ושאר מצוות לא תעשה, ומצוות עשה שאין בהן כרת--הן הקלות.

ח [ג] בזמן שאין בית המקדש קיים, ואין לנו מזבח כפרה--אין שם אלא תשובה. התשובה מכפרת על כל העבירות: אפילו רשע כל ימיו, ועשה תשובה באחרונה--אין מזכירין לו שם רשעו, שנאמר "ורשעת הרשע לא ייכשל בה, ביום שובו מרשעו" (יחזקאל לג, יב). ועצמו של יום הכיפורים מכפר לשבים, שנאמר "כי ביום הזה יכפר עליכם" (ויקרא טז, ל).

ט [ד] אף על פי שהתשובה מכפרת על הכול, ועצמו של יום הכיפורים מכפר--יש עבירות שהן מתכפרין בשעתן, ויש עבירות שאין מתכפרין אלא לאחר זמן. כיצד: עבר אדם על מצוות עשה שאין בה כרת, ועשה תשובה--אינו זז משם עד שמוחלין לו מיד, ובאלו נאמר "שובו בני שובבים, ארפא משובתיכם" (ירמיהו ג, כב).

י עבר על מצות לא תעשה שאין בה כרת ולא מיתת בית דין, ועשה תשובה--תשובה תולה ויום הכיפורים מכפר, ובאלו נאמר "כי ביום הזה יכפר עליכם" (ויקרא טז, ל).

יא עבר על כרתות ומיתות בית דין, ועשה תשובה--תשובה ויום הכיפורים תולין, וייסורין הבאין עליו גומרין לו הכפרה, ולעולם אין מתכפר לו כפרה גמורה, עד שיבואו עליו ייסורין; ובאלו נאמר "ופקדתי בשבט, פשעם; ובנגעים עוונם" (תהילים פט, לג).

יב במה דברים אמורים, בשלא חילל את השם בעת שעבר. אבל המחלל את השם--אף על פי שעשה תשובה והגיע יום הכיפורים והוא עומד בתשובתו ובאו עליו ייסורין, אינו מתכפר לו כפרה גמורה עד שימות, אלא תשובה ויום הכיפורים וייסורין שלושתן תולין ומיתה מכפרת, שנאמר "ונגלה באוזניי, ה' צבאות: אם יכופר העוון הזה לכם, עד תמותו" (ישעיהו כב, יד).

סיוור אפרסת השבוע

מסופר במעינה של תורה:

בעת שישב בעל "אוהב ישראל" זצ"ל מאפטא אל כסא הרבנות בקולבסוב, בא פעם לפניו שני בעלי דין לדין תורה. יתר הדיינים לקחו שוחד והיו נוטים לצד אחד, אולם הרב מאפטא גילה כלפיהם התנגדות נמרצת והוכיח להם כי אין ההלכה כמותם.

יעצו הדיינים לבעל הדין כי ישחד גם את הרב. אך כיצד עושים זאת, והלא בשום פנים לא יסכים הרב לקבל שוחד? יעצו לו איפוא לשלשל בחשאי סכום כסף ניכר לכיס בגדו של הרב. בעל הדין עשה כעצתם ואיש לא ידע דבר על כך.

למחר, כאשר ישב הרב להמשיך בדין תורה, הרגיש כי דעתו החלה להסס בדבר וכי קם בו רצון להסכים עם דעת הדיינים. מיד דחה את ישיבת בית הדין וכל אותו היום בכה והתחנן לפני ריבונו של עולם, כי יאיר את עיניו לראות את האמת. כך עברו ימים מספר עד אשר גילה הרב את הכסף בכיס בגדו ומיד הבין כי בעל הדין הוא אשר שם את הכסף בכיסו כדי לשחדו. כל כך גדול הוא כוחו של שוחד, שאפילו אם הדיין אינו יודע מאומה על כך, בכל זאת זה משפיע על שכלו לסלף את דעתו.

זהו פירושו של הפסוק: "ויסלף דברי צדיקים" – אמר הרב מאפטא זצ"ך – אפילו אם הדיין מוסיף להיות צדיק גם לאחר קבלת השוחד, שלא ראה ולא ידע מאומה על כך, בכל זאת יש בכוחו של השוחד לסלף את בינתו ואת דבריו.

עוד על האוהב ישראל מאפטא:

האוהב ישראל מאפטא נולד בז'מיגרד (פולין) בשנת ה'תקט"ו. כיהן כרב ודיין בעיר קולבוסוב, ומשם עבר בשנת ה'תק"ס לעיר אפטא (פולין), קיבל את עול האדמו"רות ואלפי חסידים הסתופפו בצילו.

נודע באהבתו הגדולה לעם ישראל ומרוב אהבתו לתושבי העיר הבטיח להם כי תמיד יקרא על שם עירם 'הרב מאפטא'. בשנת ה'תקס"ח עבר לכהן כרב העיר יאסי (רומניה), ומשם עבר למז'בוז' (אוקראינה).

ה"אוהב ישראל" כשמו כן הוא, היה מפורסם באהבת ישראל שבו ובדאגתו לכל יהודי ויהודי, פעם בערב שבת קודש, בעת שהיה ה"אוהב ישראל" לבוש בבגדי השבת ואמר את שיר השירים בבית המדרש בדביקות והתלהבות, נפתחה דלת בית המדרש, ויהודי מגושם לבוש בבגדים מזוהמים נודפים ריח נכנס לבית המדרש.

הוא פנה ל"אוהב ישראל" ואמר 'רבי הפרה שלי עומדת ללדת ואני פוחד שתמות', הפסיק ה"אוהב ישראל את אמירת שיר השירים ויעץ לכפרי מה עליו לעשות,

לאחר שסיים חזר ה"אוהב ישראל" לומר את שיר השירים, לאחר סעודת שבת שאלו החסידים את ה"אוהב ישראל" כיצד זה הפסיק מדבקותו באמצע שיר השירים כדי לעסוק בעניין כה גס כפרה.

ענה ה"אוהב ישראל" ואמר 'כאשר אתם שמעתם את הכפרי שמעתם אותו אומר פרה, פרה, ואילו אני שמעתי אותו זועק רבה, רבה, אני צריך עזרה'.

החסידים מספרים כי לפני פטירתו פנה ה"אוהב ישראל" לקב"ה ואמר 'רבש"ע ידעתי בי כי אין לי שום מצווה וזכות אשר על ידי זה תכניסי אחר פטירתי לגן עדן בין הצדיקים, אולם אם תרצה להכניס אותי לגיהנום בין הרשעים, רבש"ע הלא אתה יודע כי שנאתי אנשים שעברו על רצונך בתכלית השנאה ואיך אוכל להיות ביניהם, על כן אבקשך שתוציא את כל רשעי ישראל מגיהנום למען תוכל להכניסי שמה'.

ה"אוהב ישראל" נתבקש לשיבה של מעלה ביום ה' בניסן שנת תקפ"ה,

לפני פטירתו הוא אמר:

"מדוע בן ישי לא בא, הרב מברדיטשוב אמר לפני פטירתו שכאשר יגיע לשם לא ינוח ולא ישקוט וירעיש עולמות עד שמישח יבוא, אולם כאשר הגיע לשם השתעשעו עמו והראו לו היכלות ומדרגות עד ששכח, אך אני לא אשכח!"

אתגר אפרסת

- מה המצוות המיוחדות למלך?
- מי האנשים אשר חוזרים ואינם יוצאים למלחמה?
- מיהם העדים הזוממים, ומה דינם?
- מה קורה כאשר מוצאים חלל שנמצא מחוץ לעיר, ולא יודעים איך נהרג? על מי נופלת האחריות, ומה עושים כדי לבקש כפרה על המעשה?

מלך / אהבה קליין ©

מלך בשר ודם
נשמתו צחורה כמן
התורה נר לרגליו
עמו בבת עיניו.

כרחוק מזרח ממערב
ירחק מכסף וזהב
יציית לחוקים ומשפטים
ימעט בסוסים ופרשים.

הכול יחפצו לחסות בצילו
לרוות צימאונם מבאר חוכמתו
ביודעם כי שליח אלוקים
יסלול לבקשתם מסלול חיים.

סיוור ההמשכיות-הבת מ'ו'חזית

ט. וינברג, באדיבות מרוה לצמא

מלון יגלי צאנז" נתנה. יום ששי
בצ'הרים.

מראה הים התכל, הנצבע בגוני רקיע
השמים, נשקף מחלונות המלון. אויכה
של שבת בכל המקומות.

*

תכונה רבתי רחשת בתוככי המלון
עצמו. בשבת זו אמורים להתארח כאן
במלון קרוב למאה ילדים מיחדים,
הבאים מטעם ארגון החסד "רפואה
וחיים" של חסידות ויז'ניץ. מאה ילדים
שברא אותם הקב"ה מיחדים במינם.

ילדים מיחדים אלו יוצאים הישר
ממקום למידיהם ביום ששי, ונוסעים
לשבת של הנאה ושל שמחה בנתנה.

כל ילד מקבל מתנדבת אחת, יקרה
ומסורה, שמטפלת רק בו במשך השבת.

*

יום ששי בצ'הרים. בלובי המלון יושב
רץ הארועים של הארגון, הרב נפתלי
ויינברגר, והוא שקוע במחשבות.

מארגן נוסף של השבת נגש אליו ושואל:
"הרב ויינברגר, קרה משהו? אולי אני
יכל לעזור? אתה נראה לי מטורד ביותר".